מתני' *פיגל בקומץ ולא בלבונה, בלבונה ולא בקומץ ר' מאיר אומר פיגול וחייבין עליו כרת וחכמים אומרים *אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר, ומודים *חכמים לר' מאיר במנחת חוטא ובמנחת קנאות שאם פיגל בקומץ שהוא פיגול וחייבין עליו כרת שהקומץ הוא המתיר, שחט אחד מן הכבשים לאכול ב' חלות למחר הקטיר אחד מן הבזיכין לאכול ב' סדרים למחר ר"מ אומר פיגול וחייבין עליו כרת וחכמים אומרים *אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר. *שחט אחד מן הכבשים: לאכול ממנו למחר הוא פיגול וחבירו כשר, *לאכול מחבירו למחר שניהם כשרים: גמ' אמר רב מחלוקת שנתן את הקומץ בשתיקה, ואת הלבונה במחשבה אבל נתן הקומץ במחשבה ואת הלבונה בשתיקה לדברי הכל פיגול שכל העושה על דעת ראשונה הוא עושה ושמואל אמר עדיין היא מחלוקת א) יתיב רבא וקאמר לה להא שמעתא איתיביה רב אחא בר רב הונא לרבא *בר"א בקמיצה ובמתן כלי ובהילוך [אבל] באלו להקטרה נתן את הקומץ בשתיקה ואת הלבונה במחשבה ב) את הקומץ במחשבה ואת הלבונה בשתיקה ר"מ אומר פיגול וחייבין עליו כרת וחכמים אומרים *אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר קתני מיהא נתן את הקומץ במחשבה ואת הלבונה בשתיקה ופליגי אימא וכבר נתן את הלבונה בשתיקה מעיקרא שתא תשובות בדבר ג) חדא דהיינו קמייתא ועוד התניא *אח"כ תתנא רב תנינא בב' דעות ** *ת"ש *בר"א בדמים הניתנין על מזבח החיצון אבל דמים הניתנין על מזבח הפנימי כגון מ"ג של יום הכיפורים, ואחת עשרה של פר כהן משוח, ואחת עשרה של פר העלם דבר של צבור, פיגל בין בראשונה בין בשניה ובין בשלישית ר"מ אומר פיגול וחייבין עליו כרת וחכ"א *אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר קתני מיהא פיגל בין בראשונה בין בשניה ובין בשלישית ופליגי, וכי תימא ה"נ בשתי דעות ** תניא *למאן דאמר בפר ואפי' בדמו של פר אלא למ"ד בפר ולא בדמו של פר מאי איכא למימר *אמר רבא הבא במאי עסקי' כגון שפיגל *בראשונה ושתק בשניה ופיגל בשלישית דאמרי' אי ס"ד כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה מיהדר פיגולי בשלישית למה לי מתקיף לה רב אשי מידי שתק קתני אלא אמר רב אשי הבא במאי עסקי' כגון שפיגל בראשונה ובשניה ד) (ובשלישית) דאמרי' אי ס"ד כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה מיהדר פגולי בשניה ה) (ובשלישית) למה לי

והא

---

*ספירו לכסוים · כדכתיב (ויקרא יד) על דם האשם דכל זמן שלא נתן מן הדם שנכב השמן כדאמרי' בפ"ק (לעיל ט:): מתני' פיגל בקומץ · בהקטרת קומץ חישב על השירים: עד שיפגל בכל המתיר · והקטרת אחד מהן אלי מתיר הוא דהוכא נמי הקטרת חבירו: גמ' שנתן הקומץ כו'; כלומר הקטרה ראשונה הקטיר בשתיקה ושניה במחשבה אבל חישב בראשונה ושתק בשניה פיגול לדברי הכל: לסא שמעתא · דרב: כר"א · דמחשבת עבודת הקומץ מפגלן: (בברייתא דמנחות): בקמיצה כו' · דלהך ג' עבודות אין חומה לגן ולבונה הילך כהו מתיר הוא הלכה מפרש בגמ' לקמן בשמעתין דהא איכא ז) בלבונה: קתני מיהא כו' ופליגי · ותיובתא דרב: בשתי דעות · דאחד הקטיר קומץ במחשבה ואח"כ הקטיר חבירו לבונה בשתיקה ומש"ה פליגי רבנן דליכא למימר על דעת ראשונה עשה: כר"א · דבמתנה אחת פיגל מן בדמים הניתנין ס' בברייתא חכמים (דף מב:): מ"ג דיום הכיפורים · ח' הזאות דפע ח) בין הבדים אחת למעלה ושבע למטה ומ' הפנימי כדי ס"ו וכענין בהיכל כדאמרי' במס' יומא (דף נג: כדי ל"ב וד' י) קרנות המזבח הפנימי כדי ל"ז ח' על טהרו של אותו מזבח כשהדם ספר והשעיר מעורבין ביחד כדי מ"ג יא): י"א של פר כהן משיח · ז' הזאות על הפרוכת וד' מתנות דמזבח כדכתיב בויקרא וכן פר העלם דבר: בראשונה · בין הבדים בשניה על הפרוכת בג' על מזבח הזהב: וחייבים עליו כרת · האוכל מבשר הפר: ופליגי · אפי' פיגל בראשונה פליגי רבנן אלמא לא אמרי' שניה ושלישית על דעת ראשונה עושה בשתי דעות · שמא כהן גדול או אירע לו קרי לאחר הזאות דבין הבדים ושמש אחר תחתיו והוה בהיכל דליכא למימר על דעת ראשונה עושה: תניא · למ"ד במס' יומא בפ' הוציאו לו (ד' מט:): *פר ואפי' יב) דמו של פר · [שנאמר] בזאת יבא אהרן [וגו'] בפר ואפי' בדמו של פר שלא שחטו הראשון ואירע בו פסול יבא אהרן בדמו אל הקדש וא"צ להביא ולשחוט פר אחר, לדידיה יג) הוה [מלי] לאוקמיה בב' דעות: אלא למ"ד ולא בדמו של פר · לא מצי לאוקמי בשתי דעות: אלא אמר רב אשי כגון שפיגל בראשונה ובשניה · ושתק בשלישית דהכתי הוה אלי מתיר:

והא

אחר שחיטה יח) (זבח) זבוח בלוישה שעה וגם משום דלב ב"ד מתנה עליהן כמו שמעמידה בסוף הא לאו הכי לא קרבי דמשקדשו בכלי הוקבעו אפי' קודם שחיטה והא דקרבי עם הזבח אחר הזבוח בלוישה שעה היינו משום דלב ב"ד מתנה כדמפרש התם ולפי מה שסובר השתא לית ליה "דאמרינן הכא לר"מ דשחיטה קובעת ולא כלי קובעת עוד יש לפרש דהיא התם דתודה אפי' לרבנן דפ' פליגי רבי מאיר ורבנן בשחיטה פיגול דכפגול מיירי ברישא וקאי אמתניתין דזבח מפגל את הנסכים וקסבר רבי מאיר דהוקבעו בשחיטה פיגול ללחמי תודה דתנן בפ' התודה (לקמן ד' עח:) שחט אין נזמט ואין למקומו קדש הלחם אבל שחיטה כשרה קובעת אפי' לרבנן ולמירי דאמר נסכים מתקדשים בשחיטה היינו למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה ופריך ממתני' זבח פסול דאלמא שחיטה פסולה מקדשא וקשיא לרבנן ואפי' רבי מאיר לא אמר אלא בפיגול טו) "במתנות ולא בשאר פסולי שחיטה וחוקא דהיכא זבח אחר משום תנאי ב"ד הא ליכא זבח אחר לא ומיהו קשה לפירוש זה דא"כ משכחת לרבנן דנסכי בהמה חייבין עליהם משום פיגול שנפגלו השחיטה בהכשר ופיגל בשאר עבודות: הוקבעו בשחיטה · כרבי דאמר שני דברים המתירים מפגלין זה בלא זה טז) ולר' אלעזר ברי שמעון דאמר אין מפגלין הוה ליה למינקט שחיטה וזריקה או שנתקבל הדם בכוס ונשפך וכאלו דאמר כל העומד לזרוק כזרוק דמי כדקאמרינן בפרק התודה (לקמן דף עט:) ופלוגתייהו בפ' התכלת (לקמן דף מז) ובסוף ר' ישמעאל לקמן (דף עב): חדא דהיינו קמייתא · פי' דנתן את הקומץ בשתיקה ס' "לכך שוה זה כזה ובפ' בית שמאי (זבחים מב) מביא ברייתא זו איפכא דקתני ברישא נתן את הקומץ במחשבה: בין בראשונה בין בשניה בין בשלישית · ראשונה כל הזאות דבין הבדים שניה דפרוכת שלישית דמזבח הזהב כך פי' בקונטרס וכן מוכח בסמוך יז) כל דבין הבדים חשיב חדא דקאמר דחשיב בפנים שוסל כי מדי בהיכל מיא בעלמא קא מדי ובתלי הזאות דפנים קא מודי ר' מאיר דלא הוי פיגול מידי דהוה אקומץ דלא הוי פיגול כדאמר בסוף פ' שני דזבחים (דף ל:) דבעינן קומץ שלם דקאמר הרי קמילה דהי לחצות דמי ופליגי ול"נ בההיא דלקמן דהקטיר שומשום לאחל שומשום עד שכלה הקומץ: קתני מיהא פיגל בראשון וכו' ופליגי הוי מצי לשנויי שאני בהדיא שאינו עושה על דעת ראשונה: כגון שפיגל בראשונה ובשניה ובשלישית · בפ' ב"ש (זבחים דף מב· ושם) פי' בקונטרס וברבינו [illegible] לא פיגל וקשה דרבינו מאן דכר שמה וכאן פירש בקונטרס שפיגל בראשונה ובשניה ושתק בשלישית ואם תאמר א"כ קשיא מידי שתק קתני כדאקשינן לעיל ושמא לעיל הפסק בשמעתיה הוה ליה לפרושי טפי כיון דראשונה ושלישית במחשבה ושניה בשתיקה ולהאי פי' חשיב כל הזאות "דמזבח הזהב בלחת שבע דטיהרו וד' וקרנות וכן משמע בפרק הוציאו לו (יומא דף סא·) דהניח וכפר את הקדש זה לפני ולפנים ואת אהל מועד זה היכל ואת המזבח כמשמעו משמע דחשיב מזבח כפרה אחת "עד קאמר התם מכאן אמרו כל' עד נגמר מתנות שבהיכל ונשפך הדם יביא אחר ויתחיל במתנות המזבח כנן מקצת מתנות המזבח ונשפך הדם יביא אחר ויתחיל בתחילה אבל לא קתני גמר ד' קרנות ונשפך הדם יביא אחר ויתחיל יח) בטהרו "דטהרו חשיבי כאחת וקשה דלקמן קאמר (נ"ב) משכחת לה בב' פרים וד' שעירים פירוש חד להזאות דבין הבדים וחד להזאות דפרוכת וחד להזאות דקרנות וחד לטיהרו אלמא לא חשיבי כחד הזאות דקרנות ודטהרו ושמא סבירא ליה שיריים מעכבין הוי חד בשביל שיריים ולפי זה טכל נגרוס כאן שפיגל בראשונה ובשניה ושלישית וכן כתוב בספר רבינו גרשום ובפרק בית שמאי (זבחים דף מב·) וחשיב אלי מתיר משום דהיכא עדיין שיריים דמעכבי ואם תאמר הא בעל כרחיה האי תנא סבר שיריים לא מעכבי מדלא חשיב אלא מ"ג דההיא דסבר שיריים מעכבי חשיב חדא טפי כדמוכח בסמוך ויש לומר דאף על גב דשיריים מעכבי יט) לא חשיב האי תנא אלא הזאות:

כי

עין משפט נר מצוה

יט א מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה ו [ועי' הה"ק בגלר"ק]

כ ב מיי' שם הל' יז:

כא ג מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה יד:

כב ד מיי' שם הל' טו:

כג ה מיי' שם הל' יו:

כד ו מיי' שם פט"ז הלכה ט:

כה ז ח מיי' שם פי"ח הלכה א ב:

[צ"ל ושתק בשלישית לפי גי' רש"י]

מסורת הש"ס

עיין לעיל

זבחים מב. לעיל יה:

זבחים מב [תוספתא פ"ה]

שיטה מקובצת

א] מחלוקת וכן אמר ר' יוחנן עדיין היא מחלוקת יתיב רבה וקאמר כו' רב חנא לרבה בר"א: ב] במחשבה או שנתן את: ג] חדא דהיינו קמייתא פי' נתן את הקומץ בשתיקה כו' ולמה שינה לשונו הרי לו לומר [או] שנתן הלבונה [בשתיקה]

הקומץ במחשבה · תו"ח: ד] תיבת ובשלישית נמחק: ה] תיבת ובשלישית נמחק: ו] מפגל הפ"ד והל"ד בקמיצה כו' בברייתא המנחות דהתנך ג' עבודות כו' לגן הלבונה הלכך: ז] איכא הולכה: ח] פיגל אפי' לרבנן בברייתא רוכחים במזבח החיצון לפי שכל הדמים הניתנים במזבח החיצון שנתן מתנה אחת כיפר לפיכך חי' כל אחד ואחד מתיר שלו אבל דמים הניתנים על מזבח הפנימי שכולן מעכבי אהדדי כגון ט] דבין הבדים: י] וד' דקרנות: יא] מ"ג וקסבר מערבין דם פר ושעיר קודם מתן קרנות: יב] ואפי' בדמו של פר בזאת יבא אהרן אל הקדש ותיבת שנאמר ותיבת וגו' נמחק: יג] לדידיה איכא ותיבות: יד] [illegible] תיבות באותה ותיבות זבח וזבח נמחק: טו] בפיגול ומתניתין אפי' בשאר ותיבות במתנות ולא נמחק: טז] בלא זה ניחא דסני בשחיטה: יז] בסמוך דכל הזאות דבין הבדים כו' דקאמר כיון: יח] ויתחיל בטהרו וכולהו חשובי כו' קאמר משכחת לה ותיבות נ"ב ליתא: יט] לא חשיב ואע"ג דצריך לחזור וליתן מתנה אחת על טהרו כדי שיהו שירים וא"כ אותה מתנה לא היתה במצוותה וי"ל אלא לקיים בהם כ) שירים והוי במצוותה נעשית' תו"ה לשון תוס' אחרות וקשה דלא קרב המתיר כמצוותה דצריך להתחיל ולגמור הכל וי"ל כיון שהתחיל במתנות קריגן בית קרב המתיר כמצוותה:

מ"א

ח) [illegible] ולא מצי לקיים בדם מעט שירים והשירים נעשו כמעוטה מעכבים:

נושא 1-3

ג' דוגמאות

ט' קרבנות נ"י

דבין ב' מתירין

ופיגל בא' מהן

ר"מ = פיגול

חכ' = אינו פיגול

עד שיפגל בכל

המתיר

נושא/משנה

△

מח' רב ושמואל

אי אמרינן שכל

העושה על דעת

ראשונה הוא עושה

△ (מחקר)

קושיות על רב

▽ תשובות